



בבית המשפט העליון

בש"פ 2850/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים: 1. עזיז ג'בארין
2. אחמד ג'בארין
3. אמיר ג'בארין

בקשה שלישית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996
תפ"ח 37031-02-19 – בית המשפט המחוזי בחיפה

תאריך הישיבה: י"ז באייר התש"ף (11.5.2020)

בשם המבקשת: עו"ד אופיר ביתן
בשם המשיבים 1 ו-3: עו"ד תמי אולמן; עו"ד שאדי סרוג'י
בשם המשיב 2: עו"ד שלומי שרון

החלטה

בקשה שלישית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות
אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), בתשעים ימים החל מיום
13.5.2020 או עד מתן פסק דין בתפ"ח 37031-02-19 בבית המשפט המחוזי בחיפה, לפי
המוקדם.

תמצית עובדות כתב האישום

1. ביום 15.2.2019 הוגש נגד המשיבים כתב אישום המייחס להם עבירות רצח
בכוונה תחילה, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ועבירות של החזקת ונשיאת נשק

(עבירות לפי סעיפים 300(א)(2) בצירוף סעיפים 301 ו-29; 333 בצירוף סעיפים 335 ו-144; 144(א) ו-144(ב) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977).

ברקע המעשים עומד סכסוך מתמשך בין משפחת המשיבים לבין משפחת סלים ג'בארין (להלן: המנוח) במהלכו נורו למוות אביו של המשיב 3 ואחיו של המשיב 1. על פי הנטען בכתב האישום, לאחר אירוע ירי לעבר המשיב 2, חשדו המשיבים כי בני משפחת המנוח הם שביצעו את הירי וקשרו קשר, ביחד עם אדם נוסף, לגרום למותו של המנוח. ביום 25.12.2018 עקב המשיב 3 אחר המנוח תוך שהוא מדווח על תנועותיו למשיב 1. המשיבים 1 ו-2 ארבו למנוח יחד עם אדם אחר, ברכב שעליו הורכבו לוחיות רישוי של רכבים גנובים, כשהם חמושים בכלי נשק, לרבות רובה M-16, חסמו את נתיב נסיעתו, ושניים מהם שהיו רעולי פנים, ירו ברובה לעבר רכבו 23 קליעים ובכך גרמו למותו ולפציעת שניים מהנוסעים ברכבו ונמלטו מן המקום ברכב שבו נעשה שימוש במארב. לאחר מכן, במטרה להעלים ראיות, הוצת הרכב בו השתמשו במארב.

הליכי המעצר עד כה

2. שלושת המשיבים נעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם: המשיבים 1 ו-2, על פי הוראת בית המשפט המחוזי (החלטה מיום 5.6.2019, כב' השופט נ' סילמן) והמשיב 3 על פי החלטת בית משפט זה, שקיבל את ערר המדינה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני והורה על מעצרו מאחורי סורג וברית עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו (בש"פ 3881/19, השופט י' עמית מיום 11.6.2019).

3. בהמשך, ומשלא הסתיים משפטם של המשיבים בתוך תשעה חודשים, הוארך מעצרו פעמיים, בתשעים ימים בכל פעם, תוך שבית משפט זה עמד על המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהם, הן בשל חומרת העבירה הן בשל נסיבות ביצועה וסכסוך הדמים המתמשך שברקע המעשים, על החשש המובנה להימלטותם מפני אימת הדין ועל עברו הפלילי של המשיב 2, שהורשע בעבירות אלימות (בש"פ 7265/19 מיום 14.11.2019; בש"פ 843/20 מיום 26.2.2020, השופטת י' וילנר). כעת, מבקשת המדינה להאריך את מעצר המשיבים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם בפעם השלישית.

ההליכים בתיק העיקרי

4. במהלך חודש ינואר התקיימו ארבעה דיוני הוכחות והדיון החמישי בוטל עקב אילוצי בית המשפט. לתיק נקבעו שמונה דיוני הוכחות נוספים, בני כ-3-4 שעות כל אחד,

בימים 30.9.2020 ,21.9.2020 ,9.9.2020 ,7.9.2020 ,1.7.2020 ,10.6.2020 ,20.5.2020 ו-14.10.2020.

5. כמו כן, ביום 7.5.2020 פנה בא כוח המדינה לבית המשפט המחוזי בבקשה להוספת מועדי הוכחות נוספים, בעקבות החלטות השופטת י' וילנר (בש"פ 7265/19; בש"פ 843/20), אשר הורתה לפעול להוספת מועדי הוכחות בתיק. בית המשפט המחוזי עתיד ליתן החלטה בבקשה ביום 18.5.2020.

6. בנוסף, בקשת המשיבים לקבלת חומר חקירה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החס"ד), שהוגשה ביום 29.12.2019, טרם נדונה והדיון בה נקבע – לאחר שורה של דחיות – ליום 25.5.2020.

7. עוד יש לציין כי טרם ניתן מענה לכתב האישום, וכי זה קבוע כעת – לאחר דחיות – ליום 20.5.2020.

טיעוני הצדדים

8. בבקשתה טענה המדינה כי מסוכנותם המובהקת של המשיבים נלמדת מהמעשים המיוחסים להם ומנסיבות ביצוע הרצח. עוד טענה, כי קיים חשש סביר ששחרורם של המשיבים יביא לשיבוש הליכי משפט, להשפעה על עדים ולהימלטות מן הדין נוכח העונש הצפוי להם אם יורשעו.

אשר לקצב ניהול ההליך, מסרה המדינה כי עד כה העידו ארבעה עשר עדים, והמשפט צפוי להתחדש בחודש מאי. המדינה סבורה כי בנסיבות האירוע ובשל עלות המעצר יש להותיר את המשיבים במעצר מאחורי סורג ובריח, שכן לא ניתן להשיג את מטרות המעצר באמצעות חלופת מעצר.

בדיון שהתקיים בפניי, שבה באת כוח המדינה וחזרה על נימוקי הבקשה והוסיפה כי קבועים עוד שמונה מועדי הוכחות בתיק; כי בשבוע שעבר הגישה המדינה בקשה להוספת מועדים; וכן כי לפי המידע המודיעיני שבידיה המצב בין המשפחות המסוכסכות עודו נפיץ.

9. באת כוח המשיבים 1 ו-3 הלינה על קצב ניהול ההליך וטענה כי המדינה טרם העבירה את מלוא חומר החקירה, ולכן ניהול ההוכחות לא מתקדם כפי הנדרש, וזאת

למרות בקשות חוזרות ונשנות מצד באי כוח המשיבים. עוד ציינה כי במהלך החודשים פברואר ומרץ 2020 לא התקיימו דיוני הוכחות בשל שבתון של המותב הדן בתיק העיקרי, כי העדים שנשמעו עד כה אינם העדים העיקריים אלא הם עדים טכניים, וכי דיוני ההוכחות נקבעו לחצאי ימי דיונים כך שלמעשה מדובר בארבעה דיוני הוכחות בלבד ותידרשנה הארכות מעצר נוספות של המשיבים, מעבר לבקשת ההארכה הנוכחית שהיא השלישית במספר.

עוד ביקשה באת כוח המשיבים 1 ו-3 להדגיש כי טרם התקיים דיון בבקשה שהוגשה על ידי באי כוח המשיבים לקבלת חומר חקירה לפי סעיף 74 לחסד"פ בשל דחיות רבות שהתבקשו על ידי המדינה. לבסוף, הלינה על כך שעל אף הוראת השופטת י' וילנר להוספת מועדי הוכחות, הגישה המדינה בקשה בעניין זה בחלוף זמן רב, ימים ספורים לפני הדיון בבקשתה הנוכחית להארכת המעצר. לטענתה, העיכוב בהגשת הבקשה נובע מכך שאין בידי הפרקליט המטפל בתיק מטעם המדינה את מלוא חומר החקירה. על כן, ביקשה באת הכוח המשיבים להורות על הכנת תסקיר, לשם בדיקת אפשרות של מעצר באיזוק אלקטרוני.

10. בא כוח המשיב 2, מצידו, הדגיש כי למרות שהבקשה לקבלת חומר חקירה לפי סעיף 74 לחסד"פ הוגשה לפני כחצי שנה, חומרים רבים טרם הועברו לידי המשיבים גם בחלוף למעלה משנה ממועד הגשת כתב האישום.

11. בתגובה לטענות באי כוח המשיבים, ציינה באת כוח המדינה כי הבקשה לקבלת חומר חקירה לפי סעיף 74 לחסד"פ קבועה לדיון, וכי מדובר בחומרים המצויים במחלוקת בין הצדדים.

דיון והכרעה

12. לאחר שעיינתי בבקשה על נספחיה ושמעתי את טענות הצדדים בדיון בפניי, מצאתי כי דין הבקשה להתקבל.

הכרעה בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, מבוססת על איזון בין זכות הנאשמים לחירות לבין שמירה על שלום הציבור וביטחוננו, ותקינות ההליך המשפטי, וזאת תוך איזון מכלול השיקולים, ובהם, מידת המסוכנות הנשקפת מהנאשמים, עברם הפלילי, חומרת העבירות המיוחסות להם, משך המעצר, קצב ניהול ההליך העיקרי, ומידת החשש משיבוש הליכי המשפט או מהימלטותם של הנאשמים מן

הדין (ראו, למשל: בש"פ 2650/19 מדינת ישראל נ' נחום, פסקה 11 (1.5.2019)) (להלן: עניין נחום); בש"פ 2716/19 מדינת ישראל נ' ג'בארין, פסקה 12 (8.5.2019)).

13. בענייננו, לא ניתן להפריז בחומרתה הרבה של עבירת הרצח בכוונה תחילה המיוחסת למשיבים, אשר מקימה חזקת מסוכנות, וככלל, נאשמים בעבירה זו ישוחררו ממעצר במקרים חריגים בלבד (עניין נחום, פסקה 12; בש"פ 1777/19 מדינת ישראל נ' טאהא, פסקה 10 (24.3.2019)). גם נסיבות ביצוע העבירות במקרה זה, ובהן תכנון, מארב וירי כדורים רבים לעבר רכבו של המנוח, על רקע של נקמת דם, שעה שהיו ברכב גם אנשים אחרים, יש בהן כדי להעיד על עוצמת המסוכנות הנשקפת מהמשיבים, כשבענייננו של המשיב 2 מתחזקת המסוכנות בשל עברו הפלילי בעבירות אלימות. ולכך מתווסף החשש להימלטות, הנלווה לעבירות חמורות מסוג זה וכן החשש לשיבוש הליכי משפט על רקע המעשים המיוחסים שנועדו להסוואת מעורבותם ולהשפעה על עדים לאור סכסוך הדמים שברקע האישומים.

14. אל מול אלו עומד שיקול חלוף הזמן והימשכות ההליכים. איני סבור כי המשפט מתנהל בקצב משביע רצון, וזאת בלשון המעטה, שכן בחלוף שנה ושלושה חודשים ממועד הגשת כתב האישום, נשמעו בתיק חמישה עשר עדים בלבד, מתוך כשבעים עדי התביעה שבכתב האישום וטרם התקיים דיון בבקשת המשיבים לקבלת חומר חקירה, שהוגשה לפני כחצי שנה.

בשתי החלטות הקודמות על הארכת מעצרו של המשיבים עמדה חברתי השופטת י' וילנר על הקושי הכרוך במיעוט מועדי ההוכחות ועל הצורך בהשלמת העברת חומרי החקירה לידי המשיבים ובהוספת מועדי הוכחות תכופים והורתה לפעול להוספת מועדי דיונים (בש"פ 7265/19 מיום 14.11.2019 ובש"פ 843/20 מיום 26.2.2020). לאור האמור, מצופה היה שבית המשפט הדן בתיק יקבע מועדי דיונים נוספים על מנת לקדם את ההליך בקצב משביע רצון. יתרה מזאת, נראה כי אף המדינה לא פעלה ברוח החלטות בית משפט זה משהגישה את הבקשה להוספת מועדי הוכחות רק עתה, ימים ספורים לפני הדיון בבקשתה זו להארכת מעצרו של המשיבים. כך, נכון למועד כתיבת החלטה זו, טרם נקבעו מועדי דיונים נוספים.

יודגש, כי יש צורך חיוני בקביעת מועדי הוכחות נוספים באופן רציף וככל שיומנו של בית המשפט מאפשר זאת. ככל שתתקבל החלטה על קיצור פגרת בתי המשפט בשל נסיבות מצב החירום בעת הזו, יש לקבוע דיונים תכופים בפרק זמן זה, ולשקול הוספת מועדי הוכחות בסמוך למועדים שכבר נקבעו.

15. לצד זאת, אף קצב התקדמות הטיפול בבקשה לקבלת חומר חקירה שהוגשה על ידי באי כוח המשיבים, אינו משביע רצון. היה מצופה כי יתקיים דיון בבקשה בסמוך למועד הגשתה, ואין זה סביר שחצי שנה לאחר מכן, טרם התקיים דיון וטרם ניתנה הכרעה בבקשה.

16. אכן, להתנהלותה של המדינה בכך שלא העמידה לרשות ההגנה את מלוא חומרי החקירה, כשבשל כך טרם ניתן מענה לכתב האישום, והעובדה כי לא נקבעו די מועדי הוכחות בתיק, נודעת השלכה בעניין המשך מעצרו של המשיבים.

יחד עם זאת, בשל עוצמת המסוכנות הנשקפת מן המשיבים והחשש הממשי מהימלטות ומשיבוש הליכי המשפט והשפעה על עדים, אין בכך כדי להטות את הכף לעבר מעצר שלא מאחורי סורג ובריח (למשקלו של שיקול חלוף הזמן ולאזון בינו לבין יתר השיקולים, ראו: בש"פ 4120/19 מדינת ישראל נ' עודה, פסקה 18 (4.7.2019); בש"פ 3707/19 מדינת ישראל נ' פוגל, פסקה 6 (11.6.2019)).

17. סיכומם של דברים, בהינתן עוצמת המסוכנות והחשש הממשי להימלטות מאימת הדין, לשיבוש הליכי המשפט ולהשפעה על עדים, וחרף מורת רוחי הרבה מאופן התקדמות ההליכים בעניינם של המשיבים, הן בהליך העיקרי הן בהליך העברת וגילוי חומרי חקירה. נקודת האיזון לעת הזו נוטה לשמירה על שלום הציבור ועל תקינות ההליך המשפטי, באופן המצדיק את הארכת מעצרו של המשיבים.

משכך, אני מורה על הארכת מעצרו של המשיבים בתשעים ימים החל מיום 13.5.2020, או עד למתן פסק דין בתפ"ח 19-12-37031, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ג באייר התש"ף (17.05.2020).

ש ו פ ט